

Plenum

Tisdag 26.11.2019 kl. 14.00—20.15

13. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 1 § i och bilagan till lagen om punktskatt på läskedrycker, bilagan till lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker samt 1 § i lagen om accis på vissa dryckesförpackningar

Regeringens proposition RP 27/2019 rd

Åtgärdsmotion AM 26/2019 rd

Utskottets betänkande FiUB 10/2019 rd

Andra behandlingen, enda behandlingen

Talman Matti Vanhanen: Ärende 13 på dagordningen presenteras för andra och enda behandlingen. Innehållet har godkänts i första behandlingen och lagförslagen kan nu i andra behandlingen antas eller förkastas. Slutligen beslutar riksdagen vid enda behandlingen om åtgärdsmotionen.

Debatt

19.45 **Mats Löfström r:** Ärade herr talman! Finland borde i likhet med flera andra länder välja att inte lägga en extra skatt på frukt- och bärsaft då de inte innehåller tillsatt socker. Finland har i dag en punktskatt på läskedrycker som hämtar in betydande summor till statsbudgeten. Punktskatten föreslås nu höjas. Förslaget om höjning av punktskatten på läskedrycker gäller dock alla drycker som innehåller mer än 0,5 procent socker. Det här innebär att även naturligt framställda bär- och fruktsaft beskattas på samma sätt som kolsyrade läskedrycker, trots att många saftprodukter är framställda utan processat socker och tillsatsämnen. Dessa kan hälsomässigt därför inte jämföras med kolsyrade läskedrycker trots att de innehåller annat socker, naturligt fruktsocker, för det är en skillnad på processat socker som används i bland annat läskedrycker och koncentratjuicer och naturligt socker som finns naturligt i frukt och bär som används då man gör juice, saft och must utan tillsatsämnen.

Ärade talman! Produktionen av färskpressade bär- och fruktdrycker är en krävande produktion med stora mervärden som har blivit en viktig bisyssla för många frukt- och bär odlare i hela landet, vilket stödjer en levande landsbygd. Produktionen av bland annat äppelmust har också minskat på finländska fruktodlares svinn och ekonomiska utsatthet. Då hagelstormar tidigare förstört äppelskörden och äpplena behövt slängas kan i dag åtminstone en del av skördens värde räddas genom att man kan göra äppelmust av de äpplen som träffats av hagel. Det är så klart också bra för miljön att kunna ta tillvara på råvaror så att man minimerar svinn.

Ärade talman! För bär- och fruktsaft påverkar skattehöjningen prisbilden eftersom marginalerna är så små och saften därför blir dyrare för konsumenten. Kolsyrade läskedrycker och koncentrat har ofta en produktion med högre marginaler så att en skattehöj-

Punkt i protokollet PR 70/2019 rd

ning inte i lika hög grad behöver påverka deras utgångspris i handeln för konsumenter. Det här visas tydligt i de grafer och den statistik som finns som underlag för förslaget. Det finns också flera exempel på länder som har valt att inte alls beskatta bär- och fruktsafter utan tillsatt socker, och bara sju länder inom EU uppbär en liknande punktbeskattning som Finland. Under förra mandatperioden lämnade jag därför in ett skriftligt spörsmål som föreslog att man i punktbeskattningen skulle särskilja frukt- och bärsaft från produkter med tillsatt socker med hänvisning till att de rent hälsomässigt inte kan jämföras. Dessutom skulle det ge våra små företag bättre möjlighet att verka och överleva i konkurrensen precis enligt samma logik som vi i dag för mikro- och små ölbryggerier har en lättnad i accisen med hänvisning till bland annat deras sysselsättande effekt.

Ärade talman! Det här är något jag och många andra har fortsatt att driva. Konkreta förslag på hur detta kunde genomföras utan att det skulle snedvrider konkurrensen har också lyfts fram i utskottets sakkunnighöranden. Det är också glädjande att utskottet bland annat hört äppelodlare i sina sakkunnighöranden. Finansutskottet föreslår nu ett uttalande där man förutsätter att finansministeriet utreder om punktskatten på läskedrycker kan ändras så att bär- och fruktsafter undantas från skatten. Denna utredning förutsätts att lämnas till riksdagen under vårsessionen nästa år i enlighet med vad som också står i regeringsprogrammet. Det här är ett mycket bra uttalande och ännu ett steg på vägen framåt. Det ger stöd i det fortsatta arbetet som nu görs i den här frågan.

Ärade talman! Naturligt framställda livsmedelsprodukter är en nordisk specialitet och en grundpelare i en livskraftig landsbygd. Inhemska producenter av bär- och fruktsafter utan tillsatt socker skulle få förbättrade verksamhetsförutsättningar om man skulle särskilja dem från läskedryckerna i punktbeskattningen. Det här är något jag hoppas på att vi kan besluta om nästa år. — Tack.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen godkände lagförslagen 1.-3. i proposition RP 27/2019 rd utifrån beslutet i första behandlingen. Andra behandlingen av lagförslagen avslutades. Riksdagen instämde i utskottets förslag att åtgärdsmotionen förkastas. Riksdagen godkände betänkandets förslag till uttalande. Ärendet slutbehandlat.